

ที่ นศ ๑๑๑๘ / ว ๖๖๖

ที่ว่าการอำเภอสามโก้
ถนนกะโรม นศ ๘๐๒๓๐

๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)
ว่าด้วย การปฏิบัติศาสนกิจในเดือนรอมฎอน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๑ (พ.ศ.๒๕๖๓)
(ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓) ตามประกาศจุฬาราชมนตรี

เรียน หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอสามโก้ นายกองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักจุฬาราชมนตรี ด่วนมาก ที่ สพ.๐๐๐๑/๑๐๔
ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด
๒. สำเนาหนังสือคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ที่ สกอท.๐๓.๐๖๙/๒๕๖๓
ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด มท ๐๓๒๐/๕๗๕๑
ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยได้รับแจ้งจากจังหวัดนครราชสีมาว่า สำนักจุฬาราชมนตรีและคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ขอความอนุเคราะห์ให้ประชาสัมพันธ์ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ว่าด้วยการปฏิบัติศาสนกิจในเดือนรอมฎอน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๑ (พ.ศ.๒๕๖๓) (ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓ และมาตรการกำกับดูแลและตรวจตราการปฏิบัติงานภายในองค์กรศาสนาอิสลามในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลและประกาศจุฬาราชมนตรีเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) โดยเคร่งครัด

ในการนี้ อำเภอสามโก้ขอส่งแนวทางที่สำนักจุฬาราชมนตรีและคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยกำหนด เพื่อให้ท่านประชาสัมพันธ์ ผ่านเสียงตามสาย และหอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านให้ประชาชนในพื้นที่ทราบโดยทั่วกัน รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นางปัทมัญญา เตชะภิรมย์)

ปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ) รักษาการแทน

นายอำเภอสามโก้

ที่การปกครองอำเภอ

กลุ่มงานบริหารงานปกครอง (สำนักงานอำเภอ)

โทร.๐-๗๕๓๙-๑๐๓๙

‘นครราชสีมา’ นครแห่งอารยธรรม’

‘ด่านสกา เมืองน่าอยู่ อากาศดีที่สุดในประเทศไทย’

ด่วนมาก

ที่ สท.๐๐๐๓/๒๐๔

๑๔ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ประกาศมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
(ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓)

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๒๐/๔๘๙๒ ลงวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ว่าด้วย การปฏิบัติศาสนกิจในเดือนรอมฎอน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๓ (พ.ศ.๒๕๖๓) (ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓)
ลงวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการปกครองได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ ในส่วนของกระทรวงมหาดไทยให้ประสานกับสำนักจุฬาราชมนตรีในการกำหนดมาตรการรองรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ในช่วงเดือนรอมฎอน ที่จะเริ่มต้นในช่วงปลายเดือนเมษายน ๒๕๖๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ ตามที่ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓, ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓ และฉบับที่ ๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติศาสนกิจของพี่น้องมุสลิมนั้น เนื่องจากขณะนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวยังคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง จึงยังมีผลในทางปฏิบัติต่อไป และในห้วงระหว่างวันที่ ๒๔ หรือ ๒๕ เมษายน - ๒๓ หรือ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ นี้ จะตรงกับเดือนรอมฎอนที่มุสลิมต้องปฏิบัติศาสนกิจการถือศีลอดและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในเดือนที่สำคัญยิ่งนี้ จึงจะมีการรวมตัวกันเป็นหมู่คณะ ณ มัสยิด เคหสถาน หรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ และในสถานการณ์ที่ยังคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่องนี้ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) รายละเอียดตามประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกัน

/ การแพร่ระบาดของ...

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ว่าด้วย การปฏิบัติศาสนกิจในเดือน
รอมฎอน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๓ (พ.ศ. ๒๕๖๓) (ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓) ที่แนบมาพร้อมนี้ ดังนั้น
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์มายังท่านโปรดพิจารณาแจ้งมาตรการดังกล่าวข้างต้น ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด
ทุกจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาทิส พิทักษ์คุมพล)

จตุรารามมนตรี

ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

โทรศัพท์ ๐๒-๘๔๙๔๒๐๗, ๐๒-๘๔๙๔๒๐๘, ๐๒-๘๔๙๔๓๓๒-๓ (นางสาวโยนนา หมดเขตคำ)

โทรสาร ๐๒-๘๔๙๔๒๒๐

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
ว่าด้วย การปฏิบัติศาสนกิจในเดือนรอมฎอน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓)
(ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓)

ตามที่ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓, ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓ และฉบับที่ ๓/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติศาสนกิจของพี่น้องมุสลิม นั้น เนื่องจากขณะนี้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวยังคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่อง จึงยังมีผลในทางปฏิบัติต่อไป และในห้วงระหว่างวันที่ ๒๔ หรือ ๒๕ เมษายน - ๒๓ หรือ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓ นี้ จะตรงกับเดือนรอมฎอนที่มุสลิมต้องปฏิบัติศาสนกิจการถือศีลอดและการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในเดือนที่สำคัญยิ่งนี้ ซึ่งจะมีการรวมตัวกันเป็นหมู่คณะ ณ มัสยิด เคหสถาน หรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ และในสถานการณ์ที่ยังคงพบผู้ติดเชื้ออย่างต่อเนื่องนี้ จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนี้

๑. การดูดวงจันทร์เพื่อกำหนดวันที่ ๑ ของเดือนรอมฎอน ประจำปีฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๑ (พ.ศ. ๒๕๖๓) นี้ ให้เป็นหน้าที่ของผู้ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดเท่านั้น

๒. การถือศีลอดเดือนรอมฎอนให้ถือปฏิบัติตามปกติที่บัญญัติศาสนากำหนด ยกเว้นผู้ที่ได้รับผ่อนผันตามหลักการศาสนาเท่านั้น ทั้งนี้ การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) มิได้เป็นอุปสรรคให้งดการถือศีลอดแต่ประการใด ตลอดจนการกลืนน้ำลายที่ไม่เจือปนเศษอาหารที่อยู่ในช่องปากก็มิได้ทำให้การถือศีลอดบกพร่องแต่อย่างใด กลับเป็นการรักษาร่างกายและลำคอให้ชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น จึงไม่ควรกลืนน้ำลายในสถานที่สาธารณะโดยเด็ดขาด เพราะจะทำให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อในสถานการณ์ปัจจุบัน

๓. งดการจัดเลี้ยงอาหารละศีลอดที่มัสยิด เคหสถาน หรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้ หากมีความประสงค์ให้จัดทำอาหารปรุงสุกที่บ้านและจัดใส่ภาชนะบรรจุภัณฑ์ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะแล้วแจกจ่ายให้แก่เพื่อนบ้านและญาติใกล้ชิดทดแทนการจัดเลี้ยงที่มารวมกันเป็นหมู่คณะ

/ ๔. กรณีสมาชิกในครอบครัว...

๔. กรณีสมาชิกในครอบครัวละศีลอดหรือรับประทานอาหารฮาโลว์ร่วมกัน ให้หลีกเลี่ยงการรับประทานอาหารในภาชนะร่วมกัน และให้นั่งห่างกันอย่างน้อย ๑ เมตร ล้างมือให้สะอาดทั้งก่อนและหลังรับประทานอาหาร

๕. งดการเอื้อยติกาฟ และการละหมาดญะมาอะห์ที่เป็นชุมชน (สุนัต) ประเภทต่าง ๆ ในคำขึ้นของเดือนรอมฎอน ได้แก่ การละหมาดตะรอเวียะห์ การละหมาดวิคร์ (วิเคิร์) และการละหมาดตะฮัจญัต ตลอดจนกิจกรรมการรวมตัวอื่น ๆ ที่มีสยิด หรือในสถานที่ที่จัดเตรียมไว้

๖. ให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดแจ้งไปยังมัสยิดในการสร้างความเข้าใจเรื่อง การจ่ายชะกาตฟิตรี และฟิเคยะห์ล่วงหน้า ที่สามารถกระทำได้ตั้งแต่เข้าสู่เดือนรอมฎอน โดยให้มัสยิดเป็นผู้รวบรวม และขอให้สัปบุรุษทุกคนร่วมมือในการมอบชะกาตฟิตรีและฟิเคยะห์ดังกล่าวให้กับมัสยิด เพื่อนำไปช่วยเหลือครอบครัวที่เดือดร้อนในสถานการณ์ปัจจุบัน

อนึ่ง สำหรับการละหมาดอิฎิ้ลฟิตรีและการจัดกิจกรรมในวันดังกล่าว จะประกาศมาตรการให้ทราบในโอกาสต่อไป

ขอให้พี่น้องมุสลิมทุกคนมีความอดทนต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และขอให้ใช้โอกาสแห่งเดือนรอมฎอนอันประเสริฐนี้ปฏิบัติศาสนกิจให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และขอตออา (ขอพร) ต่ออัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้า ให้ภัยบะลาห์ครั้งนี้ผ่านพ้นไปโดยเร็ว

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรการฯ ฉบับนี้ และมาตรการฯ ทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวข้างต้นด้วยความเคร่งครัด จนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาซิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

เลขที่ 45 หมู่ 3 ถนนคลองเตย แขวงคลองเตย เขตหนองจอก กทม. 10530

โทรศัพท์ 0-2949-4215, 0-2949-4114 โทรสาร 0-2949-4341, 0-2949-4250

THE CENTRAL ISLAMIC COUNCIL OF THAILAND

45 MOOK KONGKAO RD, KLONGSAE, NONGCHOK, BANGKOK 10530 THAILAND

TEL. 0-2949-4215, 0-2949-4114 FAX. 0-2949-4341, 0-2949-4250

ที่ สกอท.03.069/2563

13 เมษายน 2563

เรื่อง การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19)

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ที่ สกอท.03.067/2563

เรื่อง ขอให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ลงวันที่ 7 เมษายน 2563 จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่ จุฬาราชมนตรี ได้ออกประกาศ เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 2/2563 ลงวันที่ 21 มีนาคม 2563 และประกาศ เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วยเรื่อง การงดละหมาดญะมาอะฮ์ การงดละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์) ที่มีสยิด การจัดการกิจกรรมของกลุ่มญะมาอะฮ์ดับลีล และการจัดการกับศพ (มัยยิด) ฉบับที่ 3/2563 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยขอเรียนให้ทราบว่า สำนักงานฯ ได้มีหนังสือไปยังประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทั่วราชอาณาจักร เพื่อให้แจ้งไปยังอิหม่ามประจำมัสยิดในแต่ละจังหวัดปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล และประกาศของจุฬาราชมนตรีโดยเคร่งครัด หากฝ่าฝืนสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยจะดำเนินการขึ้นเด็ดขาดตามอำนาจหน้าที่ต่อไป ความละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาด้วยแล้ว ทั้งนี้ จึงขอความอนุเคราะห์มายังท่านโปรดพิจารณาแจ้งหน่วยงานในสังกัดของท่านได้ประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบและปฏิบัติตามแนวทางและมาตรการที่เกี่ยวข้องต่อไป จักเป็นพระคุณยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เมตาน)

รองเลขาธิการฯ ปฏิบัติหน้าที่แทน

เลขาธิการคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

สำนักงานฯ

โทร. 0-2949-4308, 0-2949-4114

โทรสาร 0-2949-4341, 0-2949-4250

สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

เลขที่ 45 หมู่ 3 ถนนคลองเตย แขวงคลองเตย เขตหนองจอก กทม. 10330

โทรศัพท์ 0-2949-4215, 0-2949-4114 โทรสาร 0-2949-4341, 0-2949-4250

THE CENTRAL ISLAMIC COUNCIL OF THAILAND
45 MOO 3 KLONGKAO RD., KLONGSOI, NONGCHOK, BANGKOK 10330 THAILAND
TEL. 0-2949-4215, 0-2949-4114 FAX. 0-2949-4341, 0-2949-4250

ที่ สกอน.03.067/2563

7 เมษายน 2563

เรื่อง ขอให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

เรียน ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัดหัวราชาอาณาจักร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ลงวันที่ 21 มีนาคม 2563 จำนวน 1 ฉบับ
2. ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 จำนวน 1 ฉบับ
3. ประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง ขอให้แจ้งการขาดละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์) เกินกว่า 3 ครั้ง ลงวันที่ 18 มีนาคม 2563 จำนวน 1 ฉบับ

ตามที่ จุฬาราชมนตรี ได้ออกประกาศ เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ว่าด้วยเรื่อง การงดละหมาดญุมอะฮ์ การงดละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์) ที่มีสิทธิการจัดกิจกรรมของกลุ่มญุมอะฮ์ดับสี่ และการจัดการกับศพ (มัยยิต) ฉบับที่ 3/2563 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 ความละเอียดครบถ้วนแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ได้รับรายงานว่ามีบางมัสยิดที่ยังฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของทางราชการและประกาศของจุฬาราชมนตรี ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 26 (2) แห่งพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540 ขอให้ท่านเชิญอิหม่ามประจำมัสยิดมาตักเตือนและทำความเข้าใจ เพื่อให้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล และทราบผลกระทบที่จะเกิดขึ้นของการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 หากพบว่ามัสยิดใดยังฝ่าฝืนคำสั่งของทางราชการและประกาศของจุฬาราชมนตรี ขอให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดดำเนินการขึ้นเฝ้าติดตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พล.ต.ต.

(สุรินทร์ ปาลาเร่)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

สำนักงานฯ

โทร. 0-2949-4308, 0-2949-4114

โทรสาร 0-2949-4341, 0-2949-4250

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)
(ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้
ลุกลามไปในเกือบทุกประเทศทั่วโลก มีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก และตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้ประกาศดำเนินมาตรการอย่างเข้มงวดเพื่อหยุดการแพร่กระจายเชื้อ
และลดการสูญเสียให้น้อยที่สุด โดยให้จัดการจัดกิจกรรมรวมคนจำนวนมากที่มีความเสี่ยงสูงต่อ
การแพร่ระบาดของโรค นั้น

ในการนี้ สำนักจุฬาราชมนตรีได้พิจารณาตามเจตนารมณ์สำคัญของบทบัญญัติศาสนา
อิสลามเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวแล้ว จึงขอประกาศให้พี่น้องมุสลิมได้พึงตระหนักและปฏิบัติตาม
เพื่อลดการสูญเสียและหยุดการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนี้

๑. การกล่าวทักทาย/กล่าวสวัสดี

ให้งดการสวัสดีด้วยการสัมผัสมือ การสวมกอด และการสัมผัสแก้ม โดยให้ยกมือสวัสดี
กันเท่านั้น

๒. การจัดการเบิรมัสยิด และสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด

๒.๑ สำหรับผู้ดูแลมัสยิด

๒.๑.๑ ให้จัดทำความสะอาดอุปกรณ์และบริเวณที่มีผู้สัมผัสปริมาณมาก ๆ อาทิ
ราวบันได ลูกบิดประตู ห้องน้ำ ด้วยน้ำยาทำความสะอาดหรือน้ำผงซักฟอก และแอลกอฮอล์
๗๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างสม่ำเสมอและบ่อยกว่าปกติ

๒.๑.๒ ให้หมั่นทำความสะอาดพื้นมัสยิดหรือสถานที่ละหมาดอย่างน้อย วันละ ๒ ครั้ง
ม้วนหรือจัดเก็บพรมปูในมัสยิดหรือพรมปูละหมาดในมัสยิด และงดการบริการผ้าปูละหมาดสำหรับ
บุคคล (ผ้าเชษฏาอะห์) ผ้าโสร่ง หมวกกะปิเยาะห์ และชุดตะละง์ ทั้งนี้ หากไม่สามารถม้วนหรือจัดเก็บ
พรมดังกล่าวได้ ให้หมั่นทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อเป็นประจำทุกวัน อย่างน้อยวันละ ๒ ครั้ง

/๒.๑.๓ ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ...

๒.๑.๓. ไม่เปิดเครื่องปรับอากาศ ให้เปิดหน้าต่างมัลลิต ผ่านม่าน เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก

๒.๑.๔ จัดวางเจลล้างมือแอลกอฮอล์ และหน้ากากอนามัย ไว้บริเวณภายในมัลลิต เช่น ประตูทางเข้า จุดประชาสัมพันธ์ จุดปฐมพยาบาล และหรือสบู์เหลว บริเวณสถานที่อาบน้ำละหมาด ห้องสุขา และจุดที่มีจำนวนคนผ่านไปมา เป็นต้น

๒.๒ สำหรับผู้เข้าร่วมปฏิบัติศาสนกิจ

๒.๒.๑ หากมีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก แม้จะมีอาการไม่มาก ให้งดการไปรวมละหมาดญะมาอะห์หรือละหมาดวันศุกร์ที่มีมัลลิต

๒.๒.๒ งดการอาบน้ำละหมาดในบ่อน้ำ (กองเลาะห์) หรืออ่างใหญ่ร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและดูแลสุขภาพของทุกฝ่าย ให้อาบน้ำละหมาดจากบ้านก่อนเดินทางมัลลิต

๒.๒.๓ การใช้เจลแอลกอฮอล์ล้างมือหลังอาบน้ำละหมาด ไม่เป็นที่ต้องห้ามตามหลักการศาสนาอิสลาม และไม่ทำให้เสียน้ำละหมาด

๒.๒.๔ ให้ใช้ผ้าปูละหมาด (ผ้าชะญาดะห์) ส่วนตัว

๒.๒.๕ สำหรับผู้ที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศ ขอให้งดการไปละหมาดญะมาอะห์และละหมาดวันศุกร์ที่มีมัลลิต ทั้งนี้ ให้พักอยู่บ้าน ๑๔ วัน และให้อยู่ห่างจากผู้อื่น ประมาณ ๑ - ๒ เมตร เพื่อเฝ้าดูอาการ

๒.๓ สำหรับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ให้ปฏิบัติตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการการป้องกันความเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือโรคโควิด ๑๙ (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) สำหรับสถานที่ราชการ สถานที่ที่ทำงานเอกชน และสถานประกอบกิจการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๔ ให้คณะกรรมการอิสลามประจำมัลลิต/คณะกรรมการชุมชน ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการติดตามดูแลผู้ที่ต้องเฝ้าระวังอาการอยู่ที่บ้าน เป็นเวลา ๑๔ วัน พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือครอบครัวผู้ที่ต้องเฝ้าระวังอาการดังกล่าว ตามความเหมาะสม

๓. การปฏิบัติศาสนกิจละหมาด

๓.๑ ให้กระชับเวลาในการละหมาดวันศุกร์ นับตั้งแต่อะซาน กุตบะห์ และละหมาด ไม่เกิน ๑๕ นาที และให้สวมใส่หน้ากากอนามัยในขณะละหมาดที่มีมัลลิตในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดต่อ

/ ๓.๒ ให้บันทึกหน้าทำหน้าที่จะอ่าน...

๓.๒ ให้บิหลันทำหน้าที่อะซานประจำเวลาที่มีสยิดทุกเวลาตามปกติ และให้กล่าวคำว่า “اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَىٰ نَبِيِّكَ” หลังจบการอะซาน พร้อมแจ้งสัปบุรุษว่า “ให้ทุกคนละหมาดที่บ้าน” และให้ผู้บริหารมีสยิดจัดการละหมาดเฉพาะกลุ่มที่มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยมีการเว้นระยะห่างในแถวอย่างน้อย ๒ เมตร ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้ซึ่งการละหมาดประจำมีสยิด

๓.๓ สำหรับในเขตพื้นที่ที่รัฐบาลประกาศห้ามรวมตัว ให้งดการละหมาดญะมาอะห์และการละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิด โดยให้ละหมาดปาย (ดูฮัร) ๔ รอกาอัต ที่บ้านแทน

๓.๔ การละหมาดญะมาอะห์ ให้จำกัดจำนวนการเชิญผู้มาร่วมละหมาด และรับดำเนินการละหมาดและจัดการสิ่งให้กระชับและเร็วที่สุด เพื่อป้องกันมิให้มีการรวมตัวกันเป็นจำนวนมากและใช้ระยะเวลานาน

๔. การเยี่ยมและปฏิบัติต่อศพ (มัยยิต)

๔.๑ กรณีการเสียชีวิตทั่วไป ให้ญาติผู้เสียชีวิตจัดระเบียบผู้มาเยี่ยมศพ (มัยยิต) ด้วยการจัดเตรียมเจลล้างมือแอลกอฮอล์หรือสบู่เหลว และหน้ากากอนามัย ไว้ภายในบริเวณสถานที่ที่คนมาเยี่ยมศพ (มัยยิต)

๔.๒ กรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

๔.๒.๑ ห้ามญาติผู้เสียชีวิตและผู้มาเยี่ยม สัมผัสหรือจูบศพ (มัยยิต)

๔.๒.๒ เนื่องจากเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) เป็นเชื้อที่แพร่กระจายจากคนสู่คนและตัวเชื้อไวรัสยังอยู่กับร่างกายของผู้เสียชีวิตอีกระยะหนึ่ง และเพื่อป้องกันการติดเชื้อและการแพร่กระจายของเชื้อ จึงทำให้การจัดการกับศพจำเป็นต้องดำเนินไปตามหลักทางการแพทย์ทุกประการ ดังนั้น จึงให้ประสานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการจัดการศพ โดยให้บุคคลที่เป็นมุสลิมทำการตะยัมมูมแทนการอาบน้ำศพในห้องปลอดเชื้อหรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ โดยผู้ทำหน้าที่ตะยัมมูมสวมชุดป้องกันการติดเชื้อ (PPE) แล้วตบฝุ่นที่เตรียมไว้ ครั้งที่ ๑ เพื่อลบใบหน้าศพ และตบฝุ่นครั้งที่ ๒ เพื่อลบมือจนถึงข้อศอกหรืออย่างน้อยที่สุดลบให้ถึงข้อมือ ทั้ง ๒ ข้าง แล้วปิดถุงบรรจุศพ โดยถือเอาถุงบรรจุศพเป็นกระป๋อง และให้ผู้นั้นทำการละหมาดให้แก่ศพ ณ สถานที่นั้น หลังจากนั้นให้นำศพไปฝัง ณ สุสาน (กุโบร์) โดยเร็วที่สุด

ทั้งนี้ เนื่องจากการอาบน้ำศพจะทำให้ผู้อาบน้ำสัมผัสกับสารคัดหลั่งหรือของเหลวที่ออกจากศพและปนเปื้อนกับน้ำ ซึ่งอาจทำให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคได้

๕. การจัดกิจกรรมสาธารณะ

๕.๑ ให้งดการจัดกิจกรรมและการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ได้แก่ การจัดงานการกุศลขององค์กร มัสยิด มุสลิม สมาคม ชมรม งานบรรยายศาสนธรรมประจำวัน/ประจำสัปดาห์/ประจำเดือน การเรียน การสอนศาสนา ทั้งการสอนอัลกุรอานและศาสนาภาคบังคับ โดยให้ผู้ปกครองดูแลบุตรหลานของตน ให้ทบทวนบทเรียนดังกล่าวภายในบ้าน

๕.๒ ให้งดการจัดกิจกรรมและการออกตะฮ์วะห์หรือดับลิฮ์ (การเชิญชวนให้ศาสนิกทำความดี) ทั้งส่วนบุคคลและการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ทั้งในมัสยิด และสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

๕.๓ ให้งดหรือเลื่อนการจัดงานฉลองมงคลสมรสไปก่อน จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลายไป ในทางที่ดีขึ้นหรือเข้าสู่ภาวะปกติ และหรือให้ทำพิธีนิกะฮ์ (สมรส) เฉพาะบุคคลที่เกี่ยวข้องไม่เกิน ๑๐ คน

๕.๔ ให้งดหรือเลื่อนการทำตะฮ์นิก (เปิดปากเด็กทารกแรกเกิด) เนื่องจากผู้ทำตะฮ์นิกต้องเกี่ยว หรือใช้มือบิดอินทผลัมให้ละเอียดแล้วป้อนหรือป้ายที่เพดานในส่วนลึกของปากเด็กทารกแรกเกิด ดังนั้น เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคดังกล่าว จึงขอให้งดการทำไปก่อน รวมทั้งการทำบุญอะกีเกาะฮ์ (จัดเลี้ยงในการโกนผมไฟ) ด้วย

๕.๕ งดการรับประทานอาหารแบบใส่ถาดรวม ให้แบ่งใส่ภาชนะที่ใช้เฉพาะของตนเอง และ งดการรับประทานอาหารแบบใช้มือป้อน โดยให้ใช้ช้อนที่ใช้เฉพาะของตนเองหรือล้างมือให้สะอาด และใช้ช้อนกลางเฉพาะบุคคลในการรับประทานอาหาร

การปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นถือเป็นความจำเป็นตามเจตนารมณ์สำคัญของ บทบัญญัติศาสนาอิสลาม เพราะการมีสุขภาพร่างกายที่ดีเป็นความโปรดปรานที่อัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้า ทรงประทานให้แก่มนุษย์ทุกคน จึงจำเป็นต้องดูแลรักษาร่างกายให้มีสุขภาพที่ดี ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการป้องกันความเสี่ยงที่องค์กร หน่วยงาน หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะกำหนด เพื่อการรักษาไว้ซึ่งชีวิตของตนเองและสังคมมนุษยชาติให้รอดปลอดภัยต่อไป ทั้งนี้ ขอให้ทุกคนมีความอดทนต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและวิงวอนขอดุอา (ขอพร) จากอัลลอฮ์ พระผู้เป็นเจ้า ด้วยบทขอพรนี้

"إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْبَرَصِ وَالْجُنُونِ وَالْجَلَامِ وَقَيْرُومَنْ كُؤُوفُمْ (كَؤُوفُمْ 19)
وَمِنْ سَيِّئِ الْأَسْقَامِ"

ความหมาย "โอ้อัลลอฮ์ ข้าพระองค์ฯ ขอความคุ้มครองจากพระองค์ให้พ้นจาก โรคคางทูม โรคโปลิโอ โรคเรื้อน โรคโควิด ๑๙ และความเจ็บป่วยที่เลวร้ายทั้งปวง"

/ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าว...

ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวข้างต้นให้ถือปฏิบัติจนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่สภาวะปกติ
หรือรัฐบาลจะมีประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอนุสรณ์ รัตคุมพละ)

จุฬาราชมนตรี

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

ว่าด้วยเรื่อง การงดละหมาดญะมาอะฮ์ การงดละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์) ที่มีสยิด

การจัดกิจกรรมของกลุ่มญะมาอะฮ์ระดับลิฆ และการจัดการกับศพ (มัยยิต)

(ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓)

ตามที่ ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ว่าด้วยเรื่อง การงดละหมาดวันศุกร์ การงดละหมาดญะมาอะฮ์ และการจัดกิจกรรมและการรวมตัวกันเป็นกลุ่ม สำหรับในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และในพื้นที่ที่รัฐบาลประกาศห้ามรวมตัว (ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ และประกาศจุฬาราชมนตรี เรื่อง มาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) (ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓) ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓ นั้น

ปัจจุบันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น จำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มสูงขึ้นทุกวัน จึงจะส่งผลกระทบต่อบุคลากรและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่มีจำนวนจำกัด ในสถานการณ์เช่นนี้ย่อมไม่เป็นผลดีต่อประชาชนทั่วไปหรือผู้ที่มีความอ่อนไหวต่อเชื้อไวรัส เช่น เด็ก ผู้สูงอายุ และผู้มีโรคประจำตัว

อาศัยบทบัญญัติแห่งคัมภีร์อัลกุรอาน ที่ ๑๙๔ ซูเราะฮ์ อัลสะกอเราะฮ์

"لَا تُلَاقُوا فِي سَبِيلِكُمْ إِلَى الْحَيَاةِ"

ความว่า "สุเจ้าอย่าได้นำตนเองสู่ความวิบัติ"

ซึ่งมีนัยชี้ชัดว่า ห้ามกระทำการใด ๆ ที่เป็นการฆ่าตัวตาย การทำร้ายตนเอง และการนำพาตนเองไปสู่ความเสียหาย ความสูญเสียหรือการเสียชีวิต จะด้วยวิธีการหรือการกระทำใด ๆ ก็ตาม ล้วนเป็นสิ่งต้องห้าม

และอาศัยความจากวจนะของศาสนทูต (ช.ล.) ที่ว่า

لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ

"ไม่มีการประทุษร้ายต่อตนเองและผู้อื่น"

/ ซึ่งนัยชี้ชัดว่า...

ซึ่งมีนัยชี้ชัดว่า บุคคลจะไม่ประทุษร้ายต่อตนเองและจะไม่ประทุษร้ายหรือสร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ไม่ว่าจะด้วยวิธีการหรือการกระทำใด ๆ ก็ตาม ล้วนเป็นสิ่งที่ต้องห้าม

ในการนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้แทนสภาอุลามาย์ฟาฏอนีย์ ผู้แทนแพทย์มุสลิม และผู้แทนกลุ่มญะมาอะห์ดัลอิสลาม เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา สำนักจุฬาราชมนตรีจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดทั่วประเทศประกาศให้ทุกมัสยิดในสังกัด ดำเนินการตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ดังนี้

๑. งดการละหมาดญะมาอะห์และการละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์) ที่มีสยิดเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวจะมีสถานการณ์ในทางที่ดีขึ้น โดยให้สับเปลี่ยนละหมาดญุมอะฮ์ ๔ รอกาอัต ที่บ้านแทน ทั้งนี้ การงดละหมาดวันศุกร์ในสถานการณ์เกิดโรคระบาดร้ายแรง ถือเป็นอุปสรรคที่อนุโลมให้งดเว้นการละหมาดวันศุกร์นั้นได้

๒. ให้กลุ่มญะมาอะห์ดัลอิสลามงดกิจกรรมทุกประเภท ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓. กรณีผู้เสียชีวิตจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ให้ประสานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลในการจัดการศพ ให้บุคคลที่เป็นมุสลิมทำการตะยัมมูมแทนการอาบน้ำศพในห้องปลอดเชื้อหรือสถานที่ที่จัดเตรียมไว้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ ให้ทำตะยัมมูมก่อนบรรจุศพลงในอุโมงค์ โดยผู้ทำหน้าที่ตะยัมมูมสวมชุดป้องกันการติดเชื้อ (PPE) แล้วตบฝุ่นที่เตรียมไว้ ครั้งที่ ๑ เพื่อลบใบหน้าศพ และตบฝุ่นครั้งที่ ๒ เพื่อลบมือจนถึงข้อศอกหรืออย่างน้อยที่สุดลบให้ถึงข้อมือ ทั้ง ๒ ข้าง แล้วปิดอุโมงค์บรรจุศพโดยถือเอาอุโมงค์บรรจุศพเป็นกะพั้น และให้ผู้นั้นทำการละหมาดให้แก่ศพ ณ สถานที่นั้น ทั้งนี้ ในกรณีที่ไม่สามารถทำตะยัมมูมได้ ให้ละหมาดแก่ศพในสภาพนั้น และหรือนำศพไปฝัง ณ สุสาน โดยไม่ต้องมีการละหมาดให้แก่ศพ

๓.๒ ห้ามญาติผู้เสียชีวิตและผู้มาเยี่ยม สัมผัสหรือจูบศพ (มัยยิต)

/ ขอให้ทุกคนมีความอดทน...

ขอให้ทุกคนมีความอดทนต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและหมั่นขอคุอา (ขอพร) จากอัลลอฮ์
พระผู้เป็นเจ้า ด้วยบทขอพรนี้และบทอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ

تَخَصَّلْتُ بِرَبِّ الْعِزَّةِ وَالْجَبَرُوتِ، وَاعْتَصَمْتُ بِرَبِّ الْمَلِكِ وَالْمَكُوتِ، وَلَجَأْتُ إِلَى الْحَيِّ
الْبَاقِي الدَّائِمِ الَّذِي لَا يَمُوتُ أَنْ يُصْرِفَ عَنَّا الْوَنَاءَ وَيُكْفِينَا شَرَّ الدَّاءِ

ความหมาย “ข้าพระองค์ขอการปกป้องด้วยพระผู้อภิบาลแห่งเกียรติยศและ
ความเกรียงไกร และข้าพระองค์ขอความคุ้มครองด้วยพระผู้อภิบาลแห่งอำนาจการปกครอง
และสรรพสิ่งทั้งปวง และข้าพระองค์ขอพึ่งพิงยังพระผู้ทรงอมตะ พระผู้ทรงดำรงอยู่เป็นนิรันดร์
โปรดทรงพ้นโรคระบาดให้พ้นไปจากเรา และโปรดคุ้มครองเราให้พ้นจากความไม่ดีของโรคภัย
ด้วยเถิด”

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวข้างต้นอย่างเคร่งครัด จนกว่าจะมีประกาศ
เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาศิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

ประกาศจุฬาราชมนตรี

เรื่อง ข้อชี้แจงเรื่องการขาดละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์) เกินกว่า ๓ ครั้ง

ตามที่ได้มีประกาศจุฬาราชมนตรีให้ชาวไทยมุสลิมทั่วราชอาณาจักรงดการละหมาดญุมอะฮ์และการละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิดและหรือสถานที่ซึ่งมีการจัดละหมาดทั้งสองในชุมชน โดยให้ละหมาดที่บ้านและละหมาดศุนี ๔ รอกาอัต แทนการละหมาดวันศุกร์นั้น ทั้งนี้ นับตั้งแต่การออกคำประกาศเป็นต้นมาจนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) จะเข้าสู่ภาวะอันเป็นปกติหรือมีคำประกาศเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ความเป็นที่ทราบโดยทั่วกันแล้วนั้น บัดนี้มีพี่น้องมุสลิมไทยบางส่วนเกิดความกังวลเกี่ยวกับการงดการขาดละหมาดวันศุกร์ติดต่อกัน ๓ ครั้ง เกรงว่าจะตกเป็นผู้ประพฤติบาปใหญ่และถูกบันทึกว่าเป็นชนผู้กลับกลอก (มุนาฟิก) ตามที่มีตัวบทหลักฐานทางศาสนาระบุไว้ สำนักจุฬาราชมนตรีจึงขอชี้แจงให้เป็นที่ยทราบโดยทั่วกัน ดังนี้

๑. การละหมาดวันศุกร์ในภาวะปกติ เป็นศาสนกิจจำเป็น (ฟัรฎูฮ์) สำหรับบุคคลที่เข้าเกณฑ์บังคับตามบัญญัติของศาสนา (มุกลัลฟ) ซึ่งมีใช้กลุ่มบุคคลที่มีอุปสรรคและความขัดข้อง (อิศหาบุล อะฮฺซาร) อันเป็นเหตุให้ได้รับการยกเว้นหรืออนุโลมไม่ต้องละหมาดวันศุกร์ (กิตาบอัล-มัจญ์มูฮ์ ชัรหุลมุฮ์ซับ; อัน-นะวาบี ๔/๓๑๗, หาซียะห์ อัชชะยค์ อิบรอฮีม อัล-บัยญูรีย ๑/๔๐๖)

๒. การละหมาดญุมอะฮ์และการละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิดในภาวะไม่ปกติ ซึ่งมีอุปสรรคและความขัดข้อง (อิศ-อะฮฺซาร) เกิดขึ้นในหมู่สัปบุรุษ เช่น ความหวาดกลัวหรือความเจ็บป่วย เป็นต้น ย่อมเป็นเหตุให้งดการละหมาดญุมอะฮ์และการละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิดได้ นักปราชญ์ในมัซฮับอัชชาฟีอียะห์ ระบุว่า :

“كُلُّ غَيْرٍ سَقَطَ بِهِ الْجَمَاعَةُ فِي غَيْرِ الْجُمُعَةِ سَقَطَ بِهِ الْجُمُعَةُ ...”

“ทุกอุปสรรคความขัดข้องที่การละหมาดญุมอะฮ์ (ในกรณีอื่นจากการละหมาดวันศุกร์) ตกไปด้วยข้ออุปสรรคขัดข้องนั้น การละหมาดวันศุกร์ย่อมตกไปด้วยข้ออุปสรรคขัดข้องนั้น” (กิตาบ อัล-มัจญ์มูฮ์; อัน-นะวาบี ๔/๓๑๓)

/ เป็นที่ยทราบกันว่า...

เป็นที่ทราบกันว่า ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ลุกลามไปทั่วประเทศแล้ว สถานการณ์มีความรุนแรงมากขึ้นตามลำดับ ด้วยจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นและมียุติชีวิตจำนวนมากมีใช้น้อย นักปราชญ์ในกลุ่มประเทศมุสลิมต่างก็มีคำวินิจฉัย (ฟัตวา) สอดคล้องกันว่า ให้มุสลิมกักตัวอยู่ในเคหสถานและงดการละหมาด ญะมาอะห์และละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิด ในยามนี้จึงไม่มีข้ออุปสรรคขัดข้องใด ๆ ตามบัญญัติของศาสนาที่ชัดเจนและส่งผลกระทบต่อชีวิตของผู้คนมากไปกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) จึงขอให้พี่น้องมุสลิมในประเทศไทยมีความเคร่งครัดในการปฏิบัติตามคำประกาศจากราชมนตรีและปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ที่ออกประกาศโดยหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องด้วยความเคร่งครัดและพร้อมเพรียงกัน

๓. กรณีการขาดละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิดติดต่อกัน ๓ ครั้งนั้น มีตัวบทหลักฐานระบุไว้ดังนี้

๓.๑ "مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمُعَاتٍ فَلَا يُبَالِي بِهَا طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ"

ความว่า "ผู้ใดละทิ้ง ๓ (การละหมาด) วันศุกร์อันเนื่องจากการดูแล (อิฮานะห์) ต่อการละหมาดวันศุกร์ เกลือกข้ออัลลอฮ์ทรงหนักเหนือหัวใจของผู้มันแล้ว" (บันทึกโดย อะห์มัด ๓/๔๒๔, อบูดาวูด ๑/๑๐๕๒, อัลติรมิซีย์ ๒/๕๐๐, อิบน์ มาญะห์ ๑/๑๑๒๔, อัล-หาคิม ๑/๒๘๐ จากท่านอับี อัล-ญะฮัด (ร.ฎ.) เป็นหะดีษหะซัน เศาะหิห์)

พระวจนะบทนี้ระบุถึงเหตุแห่งการละทิ้งละหมาดวันศุกร์ ๓ ครั้ง เนื่องจากการดูแล (อิฮานะห์) และการไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการละหมาดวันศุกร์ซึ่งส่งผลให้หัวใจถูกปิดผนึก การประกาศให้งดการละหมาดวันศุกร์ที่มีสยิดซึ่งอาจจะมากกว่า ๓ ครั้ง เป็นผลมาจากเกิดอุปสรรคขัดข้อง (อุซร์) ที่ศาสนามีบัญญัติอนุโลมหรือยกเว้นไว้ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น มิได้เกิดจากการดูแลและการกระทำที่เบาความต่อสถานะอันสูงส่งและความประเสริฐของการละหมาดวันศุกร์ การงดละหมาดวันศุกร์ซึ่งอาจจะมากกว่า ๓ ครั้ง ในสถานการณ์ขึ้นรุนแรงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) จึงเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้และไม่ผิดเพี้ยนตามที่พระวจนะบทนี้ระบุไว้

๓.๒ "مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ ثَلَاثًا مِنْ غَيْرِ غَيْرِ فَهُوَ مُنَافِقٌ"

ความว่า "ผู้ใดละทิ้งการละหมาดวันศุกร์ ๓ ครั้งอันเนื่องมาจากไม่มีอุปสรรค ข้อขัดข้องใด ๆ ผู้นั้นก็คือผู้ที่กลั่นกลอง" (คัดสายรายงานโดย อิบน์คุซัยมะห์ ๓/๑๘๕๗, อิบน์ หิบบาน ๑/๒๕๘ จากท่านอบี ฮัล-ญะอฺด (ร.ฎ.) มีสายรายงานทะซัน เศาะอีห์)

พระวจนะบทนี้ระบุชัดเจนว่าบุคคลจะเป็นผู้กลั่นกลอง (มุนาฟิก อะมะลีย) ด้วยการละทิ้งการละหมาดวันศุกร์โดยไม่มีอุปสรรคข้อขัดข้องมารองรับ แต่ในกรณีสถานการณ์ปัจจุบัน มีอุปสรรคข้อขัดข้องที่จำต้องงดการละหมาดวันศุกร์ที่มีสติ จึงไม่เข้าข่ายอยู่ภายใต้ความของ พระวจนะบทนี้

๓.๓ "مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ مِنْ غَيْرِ ضَرُورَةٍ طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ وَجَعَلَ قَلْبَهُ قَلْبَ مُنَافِقٍ" وَفِي رِوَايَةٍ "كُتِبَ مِنَ الْمُنَافِقِينَ"

ความว่า "ผู้ใดละทิ้งการละหมาดวันศุกร์ ๓ ครั้งโดยไม่มีความเป็น (ในชั้น อุคฤษ์) เอกองค์อัลลอฮฺทรงปิดผนึกหัวใจของผู้นั้นแล้ว และทรงบันดาลให้หัวใจของ ผู้นั้นเป็นหัวใจของผู้กลั่นกลอง" และในกระแสนายงานหนึ่งระบุว่า "ผู้นั้นได้ถูกบันทึกว่าเป็น ส่วนหนึ่งจากบรรดาผู้กลั่นกลอง" (บันทึกโดยอะหมัดด้วยสายรายงานที่ทะซัน, อิบน์มาญะฮ์ ด้วยสายรายงานอัยยูติ, อัล-ฮาเก็ม ๑/๒๕๒ เป็นหะดีษทะซัน เศาะอีห์, ดู อัซ-ซะวาญิร อะนิกอิรอฟิลกะบาอิร : อิบน์หะญัร อัล-อัยตะมีนีย์ ๑/๒๘๕)

พระวจนะบทนี้ระบุชัดว่า ผู้ที่เอกองค์อัลลอฮฺทรงปิดผนึกหัวใจและบันดาลให้ หัวใจของผู้นั้นเป็นหัวใจของผู้กลั่นกลอง ตลอดจนผู้นั้นถูกบันทึกอยู่ในกลุ่มชนผู้กลั่นกลอง เมื่อบุคคลนั้นมีเจตนาละทิ้งการละหมาดวันศุกร์ ๓ ครั้งติดต่อกัน (ดู ฟียฎลเกาะติร; อัล-มุนาญีย ๖/๑๐๓ คำอธิบายหะดีษเลขที่ ๘๕๙๐) โดยไม่มีความจำเป็นในชั้นอุคฤษ์ (ญะฮะรเราะฮฺ) แต่ใน สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ขณะนี้เข้าขั้นวิกฤติ แล้ว การงดละหมาดญะมาอะฮ์และละหมาดวันศุกร์ที่มีสติกลายเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวด เพื่อมิให้เกิดการรวมตัวกันของสับปูรุษ และการกักตัวอยู่บ้านในยามนี้เป็นมาตรการหนึ่งในการลด การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19)

/ สำนักจุฬาราชมนตรีจึงขอชี้แจง...

สำนักจุฬาราชมนตรีจึงขอชี้แจงให้พี่น้องมุสลิมไทยทั่วประเทศได้รับทราบและ
เกิดความเข้าใจโดยทั่วกันว่า ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
(COVID-19) ซึ่งยังคงวิกฤติอยู่ในขณะนี้มีความจำเป็นที่จำต้องคงคำประกาศการละหมาด
ญะมาอะห์และการละหมาดวันศุกร์เอาไว้ดังเดิม และได้โปรดวางใจพร้อมมีความเข้าใจ
อย่างถูกต้องว่า การขาดละหมาดวันศุกร์ ๓ ครั้งหรือมากกว่าในสถานการณ์อันเป็นภัยบะลาฮ์นี้
ไม่มีผลทำให้เกิดโทษและบาปใด ๆ ตามหลักบัญญัติของศาสนา และขอให้เคร่งครัดตาม
คำประกาศที่รับทราบโดยทำการละหมาดที่บ้านทั้งละหมาดฟัรฎูและสุนัต และร่วมขอดุอาฮ์จาก
เอกองค์อัลลอฮ์ได้ทรงบันดาลให้ภัยบะลาฮ์นี้สิ้นสุดลงในเร็ววัน เพื่อที่เราทั้งหลายจะได้ประกอบ
คุณงามความดีในเดือนรอมฎอนที่จะมาถึงด้วยความปลอดภัย

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายอาซิส พิทักษ์คุมพล)

จุฬาราชมนตรี

๑๓ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง มาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เกี่ยวกับ
กิจกรรมทางศาสนาอิสลามตามแนวทางที่สำนักจุฬาราชมนตรีกำหนด

เรียน ประธานกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

อ้างอิง ๑. หนังสือสำนักจุฬาราชมนตรี ด่วนที่สุด ที่ สพ.๐๐๐๑/๗๘ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๓

๒. หนังสือสำนักจุฬาราชมนตรี ด่วนที่สุด ที่ สพ.๐๐๐๑/๘๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดกระบี่ ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓

ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาคำสั่งคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดสตูล ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓

ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

๓. สำเนาประกาศคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดปัตตานี ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓

ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่สำนักจุฬาราชมนตรี ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้กระทรวงมหาดไทย
แจ้งประชาสัมพันธ์แถลงการณ์และประกาศจุฬาราชมนตรีเกี่ยวกับมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) (ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓) (ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓) และ (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓)
ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากมีข่าวสารปรากฏว่า ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลามบางส่วนไม่ปฏิบัติตาม
แถลงการณ์สำนักจุฬาราชมนตรีและประกาศจุฬาราชมนตรีเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังกล่าวข้างต้น และไม่ตระหนักถึงแนวโน้มของการแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยยังคงประกอบกิจกรรมทางศาสนาที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่น การอาบน้ำละหมาดในบ่อหรืออ่างร่วมกัน การใช้ผ้าปูละหมาด
(ผ้าชะฎาดะห์) ร่วมกัน รวมทั้งบางพื้นที่ยังคงมีการละหมาดญะมาอะฮ์ และละหมาดวันศุกร์ (ญุมอะฮ์) ที่มีสยิด
เช่นเดิม เป็นต้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จึงขอความร่วมมือท่านเจ้าคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด
ให้ประสานกับผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติตามแนวทางในแถลงการณ์สำนักจุฬาราชมนตรีและประกาศ
จุฬาราชมนตรีเกี่ยวกับมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
(ฉบับที่ ๑/๒๕๖๓) (ฉบับที่ ๒/๒๕๖๓) และ (ฉบับที่ ๓/๒๕๖๓) และในกรณีที่มีความจำเป็น

/ เพื่อไว้